

Laboratoryjna dokładność

MARIUSZ NOWICKI

KIEROWNIK LABORATORIUM
HAIK

ANALIZATOR SPALIN, URZĄDZENIE NIEZBĘDNE W DIAGNOSTYCE SAMOCHODOWEJ, JEST ZARAZEM JEDYNYM PRZYRZĄDEM DIAGNOSTYCZNYM O PARAMETRACH TAK DOKŁADNIE KONTROLOWANYCH PRZEZ PRZEPISY PRAWNE

Regulacje prawne dotyczące tego rodzaju sprzętu obejmują zarówno proces wprowadzania go do obrotu przez producenta, jak i zasady jego użytkowania, za co z kolei odpowiedzialny jest nabywca. Jednocześnie jednak spełnianie tych wymogów egzekwowane jest przez uprawnione organy nie zawsze spójnie. Warto zatem, by najbardziej zainteresowani sprawą użytkownicy analizatorów znali dotyczące ich przepisy w ich oryginalnym, źródłowym zapisie.

Regulacje prawne dotyczące tego rodzaju sprzętu obejmują zarówno proces wprowadzania go do obrotu przez producenta, jak i zasady jego użytkowania, za co z kolei odpowiedzialny jest nabywca. Jednocześnie jednak spełnianie tych wymogów egzekwowane jest przez uprawnione organy nie zawsze spójnie. Warto zatem, by najbardziej zainteresowani sprawą użytkownicy analizatorów znali dotyczące ich przepisy w ich oryginalnym, źródłowym zapisie.

Regulacje prawne dotyczące tego rodzaju sprzętu obejmują zarówno proces wprowadzania go do obrotu przez producenta, jak i zasady jego użytkowania, za co z kolei odpowiedzialny jest nabywca. Jednocześnie jednak spełnianie tych wymogów egzekwowane jest przez uprawnione organy nie zawsze spójnie. Warto zatem, by najbardziej zainteresowani sprawą użytkownicy analizatorów znali dotyczące ich przepisy w ich oryginalnym, źródłowym zapisie.

PANELE STEROWANIA STANOWISK KONTROLNYCH W LABORATORIUM HAİK

Sprzedaż analizatorów spalin

Jej zasady są regulowane przez Ustawę o ocenie zgodności. Szczegółowym dokumentem wynikającym z ww. ustawy jest Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 18 grudnia 2006 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych (Dz. U. 2007 nr 3, poz. 27). Załącznik nr 10 ww. rozporządzenia określa wymagania dla analiza-

torów spalin. Dokument ten jest przeniesieniem do krajowego systemu prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/22/WE z 31 marca 2004 r., zwanej potocznie MID (*Measuring Instruments Directive*), a dotyczącej przyrządów pomiarowych.

W myśl zapisów tych aktów producent deklaruje spełnienie stawianych tam warunków poprzez wystawienie stosownej deklaracji zgodności. Deklaracja ta jest jedynym dokumentem potrzebnym użyt-

ownikowi do wykazania organom kontroli legalności posiadanego urządzenia. Producent wystawia taką deklarację poprawnie na trzech możliwych zasadach. Pierwsza to badanie typu analizatora (moduł B), połączone z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D). Druga opiera się na badaniu typu analizatora (moduł B), połączonym z weryfikacją każdego egzemplarza (moduł F).

Trzecią jest pełne zapewnienie jakości z badaniem projektu (moduł H1).

Do wykonywania czynności określonych w modułach B, D, F i H1 upoważnione są jednostki notyfikowane Komisji Europejskiej. Ich wykaz można znaleźć na stronie internetowej <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando>

Nie wyklucza to, niestety, realnego zagrożenia, jakim jest dla nabywcy zakup analizatora spalin z tzw. wadą prawną. Może ona wynikać z zaniedbania bądź celowego działania producenta/sprzedawcy, sugerującego spełnienie warunków dyrektywy bez wystarczających do tego podstaw. Zdarzają się też przypadki, że producent deklaruje zgodność z dyrektywą jedynie na podstawie poprawnie wykonanego zatwierdzenia typu (moduł B), zapominając, że nie jest to warunek wystarczający. W skrajnych przypadkach brak jest nawet wspomnianego zatwierdzenia. Dlatego świadomy nabywca nowego wyposażenia powinien zwrócić uwagę na poprawność wystawienia deklaracji zgodności, bo może mu to w przyszłości zaoszczędzić problemów.

Użytkowanie analizatora

Od chwili zakupu analizatora na jego użytkownika ciąży obowiązek legalizacji ponownej. Wynika to z ustawy Prawo o miarach, do której aktem wykonawczym jest Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29). W przypadku analizatorów wprowadzonych na rynek według starych przepisów ustawy Prawo o miarach obowiązek ten powstaje w ostatnim miesiącu ważności świadectwa legalizacji pierwotnej, dołączonego do zakupionego urządzenia.

W przypadku analizatorów wprowadzanych do obrotu na podstawie Ustawy o ocenie zgodności ustawodawca określa termin pierwszej legalizacji ponownej na 1 rok. Datę początkową, od której liczymy ten termin, art. 8k pkt 3 ustawy Prawo

o miarach (wprowadzony ustawą z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz. U. z dnia 29 grudnia 2006 r.) precyzuje szczegółowo jako 1 grudnia roku, w którym dokonano oceny zgodności. Rok ten jest oznaczany przez producenta poprzez dwie ostatnie cyfry roku za literą M przy znaku CE umieszczonym na urządzeniu. Zatem analizator należy zgłosić do legalizacji ponownej do 30 listopada roku następnego po oznaczonym na urządzeniu przy znaku CE.

Oznaczenie CE (na załączonym przykładzie) informuje o zgodności z dyrektywą (w tym wypadku MID) i o wyprodukowaniu urządzenia w roku 2007. Następujące cyfry informują w tym przypadku o fakcie wykonania badania typu przez jednostkę notyfikowaną nr 0071. (LNE) Kolejne zgłoszenia do legalizacji ponownej analizatorów spalin, wprowadzanych do obrotu na podstawie obu ustaw, wynikają z ter-

minów podanych na świadectwach legalizacji ponownej i jest to termin 6 miesięcy.

Aspekty techniczne

Nowoczesne analizatory czterogazowe pojawiły się w Polsce w większych ilościach w pierwszej połowie lat 90. XX wieku. W ciągu tych lat nastąpiła ich ewolucja polegająca nie tylko na zmniejszeniu masy i wymiarów nowych urządzeń. Dzisiejsza kontrola emisji wykorzystuje również informacje z układów EOBD/OBDII. Dlatego nowoczesne narzędzie do kontroli emisji spalin jest w obecnym czasie zespołem trzech urządzeń:

- ▶ analizatora spalin silników z zapłonem iskrowym zasilanych benzyną, LPG i CNG;
- ▶ dymomierza spalin silników o zapłonie samoczynnym;
- ▶ czytnika informacji EOBD/OBDII.

Połączenie tych funkcji w jednym zestawie obniża koszty jego wytwarzania i użytko-

wania, a także zapewnia korzyści wynikające z ich współpracy. Po pierwsze, korzystamy ze wspólnego prezentowania wyników, w tym drukowanych, po drugie, informacje z czytnika EOBD/OBDII umożliwiają kontrolę warunków pomiaru analizatorem lub dymomierzem w zakresie temperatury silnika i jego prędkości obrotowej. W nowoczesnych silnikach taka kontrola z użyciem standardowych sond obrotów jest wielce utrudniona w silnikach benzynowych, a wręcz niemożliwa w przypadku silników Diesla.

Czym zatem należy się kierować przy zakupie analizatora spalin?

W aspekcie prawnym nabywca powinien się upewnić, że spełnione zostały warunki prawne, tzn. poprawnie zadeklarowano zgodność urządzenia z dyrektywą MID. W aspekcie technicznym powinien przeanalizować możliwości techniczne urządzenia pod kątem obsługi zarówno nowoczesnych samochodów, jak i nadal użytkowanych starszych egzemplarzy. ■

LAUNCH POLSKA Sp. z o.o.

 VALUE-200 Stacja serwisowa do układów klimatyzacji cena: 9000 zł	 X-431 Master Tester diagnostyczny cena: 7500 zł
 X-631 - urządzenie do kontroli geometrii ustawienia kół cena: 28 000 zł - 8 kamer CCD - transmisja radiowa - pomiar pojazdów o rozstawie osi 6m - kompensacja bicia kół poprzez przetaczanie pojazdu - program specjalny do pojazdów ospojierowanych z certyfikatem ITS	
W zestawie z diagnostycznym podnośnikiem czterokolumnowym TLT-440W: 45 000 zł netto	
Pakiet promocyjny: Wyważarka KWB-402 + Montaźownica TWC-501 + Podnośnik dwukolumnowy TLT-235 SBA w cenie 15 000 zł netto	
 TWC-501 Montaźownica do kół	 TLT-235 SBA Podnośnik dwukolumnowy
 KWB-402 Wyważarka do kół PROMOCJA!	 KWB-402 Wyważarka do kół PROMOCJA!
Pakiet promocyjny: Wyważarka KWB-402 + Montaźownica TWC-501 w cenie 9 000 zł netto	
 TWC-501 Montaźownica do kół PROMOCJA!	 KWB-402 Wyważarka do kół PROMOCJA!
podane ceny nie zawierają 23% podatku VAT	
ul. Ołowiana 12, 85-461 Bydgoszcz www.launch.pl tel. (0-52) 585 55 10, 11 fax. (0-52) 585 55 12 LAUNCH POLSKA Sp. z o.o. e-mail: sales@launch.pl	

FOT. HAİK

Rozpuszczalna Nowość!

PRZYJAZNY DLA ŚRODOWISKA
WRZUĆ I JUŻ!

Płyn do spryskiwaczy w tabletkach.

= 5 litrów
OSZCZĘDNOŚĆ I WYGODA!

- IDEALNIE USUWA ZABRUZDZENIA
- ELIMINUJE ŚMUGI NA SZYBACH
- PROSTY W UŻYCIU
- DO UŻYCIA Z KAŻDYM RODZAJEM WODY

www.pluum.eu